

การบริหารทางเภสัชกรรมแก่ผู้ป่วยเด็กที่เป็น Autism

นางสาว พิริยา เหมพฤกษา

นางสาว อาบบุญ ตั้งปนิธานดี

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2550

PHARMACEUTICAL CARE IN
CHILDREN WITH AUTISM

MISS PIRIYA HEMPRUEKSA

MISS ARBBOON TANGPANITHANDEE

A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT

OF THE REQUIREMENT FOR

THE BACHELOR DEGREE OF SCIENCE IN PHARMACY

FACULTY OF PHARMACY

MAHIDOL UNIVERSITY

โครงการพิเศษ

เรื่อง การบริหารทางเภสัชกรรมแก่ผู้ป่วยเด็กที่เป็น Autism

นางสาวพริษา เหมพุกษา

นางสาวอาบบุญ ตั้งปนิธานดี

(รองศาสตราจารย์ ดร. จุฑามณี สุทธิสีสังข์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เนติ สุขสมบูรณ์)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(เภสัชกรหญิง ธีรรัตน์ แทนขำ)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(แพทย์หญิง รินสุข องอาจสกุลมัน)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การบริหารบาททางเภสัชกรรมแก่ผู้ป่วยเด็กที่เป็น Autism

พริยา เหมพฤกษา, อานบุญ ตั้งปณิธานดี

อาจารย์ที่ปรึกษา : จุฑามณี สุทธิสีสังข์*, เนติ สุขสมบุญรัตน์**, ธีรรัตน์ แทนขำ***,

รินสุข องอาจสกุลมัน****

*ภาควิชา เภสัชวิทยา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

**ภาควิชา เภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

***หัวหน้ากลุ่มงานเภสัชกรรมโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์

****จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่นโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์

คำสำคัญ : การบริหารบาททางเภสัชกรรม, ผู้ป่วยเด็กที่เป็น Autism, อาการหลัก, อาการร่วม

โครงการพิเศษนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมของการใช้ยา รวมทั้งวิเคราะห์และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการใช้ยาในผู้ป่วยเด็กที่เป็น Autism โดยทำการศึกษาข้อมูลผู้ป่วยและการใช้ยาของผู้ป่วยจากเวชระเบียนรวมทั้งมีการสัมภาษณ์ข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ดูแล

จากการบริหารบาททางเภสัชกรรมแก่ผู้ป่วยเด็กที่เป็น Autism จำนวน 20 คน ผู้ป่วยมีอายุระหว่าง 2-17 ปี เป็นเพศชาย 18 คน เพศหญิง 2 คน โดยที่ผู้ป่วยทุกคนมีอาการหลัก คือ มีพัฒนาการช้าทางด้านสังคมและการสื่อสาร และมี 5 คน ที่มีอาการหลักเป็นพฤติกรรมทำซ้ำ ๆ นอกจากนี้ยังพบอาการร่วมอื่น ๆ ด้วย คือ ก้าวร้าว 7 คน , ทำร้ายตัวเอง 4 คน , สมาธิสั้น 6 คน ปัญหาทางเพศ 3 คน และ ปัญหาการนอน 2 คน เมื่อประเมินปัญหาที่พบจากการใช้ยาในผู้ป่วยพบว่า มี drug choice problem 7 คน โดยปัญหาส่วนใหญ่ เกิดจากการได้รับยาที่มีฤทธิ์ Anticholinergic ทำให้ลด cognition ของผู้ป่วย, drug interaction 6 คน มาจากการใช้ risperidone, methylphenidate ร่วมกับ fluoxetine dosing problem, non-compliance 4 คน, 3 คน จากการใช้ยา valproate, adverse drug reaction 1 คน จากยา risperidone และ อื่นๆ ได้แก่ therapy failure 1 คน คือ ผู้ป่วยไม่ตอบสนองต่อการใช้ยา จากการสัมภาษณ์ผู้ดูแลผู้ป่วยและพยาบาลที่ดูแล มี 8 คน ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

จากข้อมูลข้างต้น เภสัชกรสามารถช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการใช้ยาโดยการให้ความรู้เรื่องยาแก่ผู้ดูแล ซึ่งจะช่วยให้ผู้ดูแลเข้าใจเรื่องยา และ ช่วยให้การรักษามีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่ง

ข้อมูลที่ได้จากโครงการพิเศษนี้สามารถนำมาเป็นแนวทางในการบริหารทางเภสัชกรรมแก่ผู้ป่วย
เด็กที่เป็น Autism ต่อไปในอนาคต

Abstract

Pharmaceutical care in children with Autism

Piriya Hemprueksa , Arbboon Tangpanithandee

Project Advisor : Chuthamane Suthisisang*, Naeti Suksomboon**, Teerarat Tankam***,
Rinsuk Oungartsakunman****

* Department of Pharmacology, Faculty of Pharmacology, Mahidol university

** Department of Pharmacy, Faculty of Pharmacy, Mahidol university

*** Department of pharmacy , Yuwaprasartwithayopatum hospital

**** Children's psychiatry, Yuwaprasartwithayopatum hospital

Keywords: Pharmaceutical care, Autistic patient, core symptoms, associated symptoms

The objective of this special project was to analyze and evaluate drug use in Autistic patient and also to solve drug related problem. The study was performed by interviewing patient's caregiver and reviewing Medical records.

The pharmaceutical care was performed in 20 Autistic patient cases. Age range 2-17 years, 18 male and 2 female. Of these cases, core symptoms were impairment in social interaction, communication and only 5 cases had stereotyped behavior. All cases also had associated symptoms; 7 cases of aggressive behavior, 4 cases of self-injury, 6 cases of hyperactivity, 3 cases of sexual disinhibition and 2 cases of sleep disorder.

Twenty two drug-related problems (DRP) were identified. The most common DRP was drug choice problem (7/22) e.g. use drug with anticholinergic effect which lead to decrease cognition impairment in autistic patient; drug interaction (6/22) e.g. use of risperidone ,methyphenidate with fluoxetine; non-compliance (4/22), dosing problem (3/22) e.g. subtherapeutic dose of valproate; adverse drug reaction (1/22) e.g. use of risperidone; therapy failure (1/22) e.g. non response to medication. Eight interventions had been consulted and accepted by the treating physician.

From this study, it was shown that pharmacists can play a major role in resolving drug-related problems and counseling patient's caregiver in order to increase the

effectiveness of treatment. The data from this study can be applied to develop model of pharmaceutical care for autistic patients in the future.